

Sygn. akt III RC 49/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Otwocku – III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Włodarczyk

Protokolant: sekr. sąd. Ewa Wilczyńska

po rozpoznaniu w dniu 27 lipca 2015 r. i 4 lutego 2016 r. w O.

sprawy z powództwa małoletniego T. M. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową E. B.

przeciwko R. M.

o zmianę orzeczenia w zakresie alimentów

1. alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dn. 4 lipca 2012 r. w sprawie o sygn. akt III RC 45/12 od pozwanego R. M. na rzecz małoletniego syna T. M. ur. (...) podwyższa z kwoty po 400 (czterysta) złotych miesięcznie do kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie poczynając od dnia 21.02.2014 r., płatne do rąk matki małoletniego E. B. do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty każdej raty;
2. wyrokowi w pkt. 1. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;
3. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania;
4. nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;
5. w pozostałym zakresie powództwo oddala.

Sygnatura III RC 49/14

UZASADNIENIE

E. B. reprezentująca małoletniego T. M. pozwem z dnia 21.02.2014r. wniosła o podwyższenie alimentów od pozwanego R. M. z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwot po 850 zł miesięcznie. Uzasadniając swoje żądanie wskazała, iż wraz z upływem czasu wzrosły potrzeby małoletniego powoda, a co za tym idzie nastąpił wzrost kosztów które matka dziecka przeznaczyć musi na jego utrzymanie.

Pełnomocnika pozwanego R. M. w odpowiedzi na pozew wniosł o oddalenie powództwa w całości (k. 69 akt).

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Obecny obowiązek alimentacyjny pozwanego na rzecz małoletniego ustalony został wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 4 lipca 2012r. w sprawie III Rc 45/12 na kwotę po 400 zł miesięcznie (d. w/w wyrok k. 6 akt).

Wówczas małoletni T. M. miał niespełna 2 lata. Matka dziecka pozostawała osobą bezrobotną, otrzymywała zasiłek z tego tytułu w wysokości 538, 37 zł miesięcznie. Ojciec małoletniego miał orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy, posiadał stałe źródło dochodu w postaci renty w wysokości 1581, 98 zł miesięcznie (d. akta sprawy III Rc 45/12).

W chwili obecnej małoletni T. ma niespełna 6 lat, uczęszcza do prywatnego przedszkola w O., za które matka dziecka reguluje kwotę 255 zł miesięcznie (d. zaświadczenie k. 67). Małoletni posiadał orzeczenie o niepełnosprawności do 30.04.2015r., które datowane było od jego narodzin (d. orzeczenie o niepełnosprawności k. 15 akt). Małoletni ma poważne kłopoty ze wzrokiem (nadwzroczność, astygmatyzm), korzystać musi z okularów korekcyjnych a odbywać systematyczne wizyty u okulisty. Koszty z tym związane to zakup okularów (w razie konieczności ich zmiany), zakup takowych w lutym 2014r. opiewał na kwotę 260 zł oraz opłata każdorazowej wizyty okulistycznej. Poza tym małoletni ma wrodzoną wadę nerek – wodonercze, z uwagi na co był w 2012r. hospitalizowany, często choruje i wymaga przyjmowania różnorodnych leków/antybiotyków np. na zapalenie płuc (d. dokumenty potwierdzające: wadę wzroku małoletniego i zakup okularów k. 4, 5, 68 akt, karty informacyjne leczenia szpitalnego k. 7-14, paragony potwierdzające wydatki na zakup leków dla dziecka k. 54-56 akt). Koszty utrzymania dziecka w skali miesiąca matka małoletniego określiła na kwotę ok. 1800 zł, w tym min. wyżywienie, zakup odzieży, udział dziecka w utrzymaniu mieszkania, środki higieny, przedszkole, leczenie czy zakup zabawek edukacyjnych (d. zestawienie kosztów k. 3 akt, zeznania matki dziecka k. 126-128, 160-161 akt). Matka małoletniego (lat 34) zatrudniona jest na stanowisku sprzedawcy z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 2100 zł brutto – ok. 1800 zł netto miesięcznie (d. umowa o pracę k. 66 akt, zeznania E. B. k. 160-161 akt). Matka dziecka w 2014 roku, osiągnęła dochód w wysokości 29 079, 65 zł (d. pit za rok 2014 k. 59-62, 63-65 akt). Matka dziecka otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny na małoletniego w wysokości 153 zł miesięcznie (d. decyzja Burmistrza K. z dnia 11.06.2012r. k. 124 akt). Matka wraz z małoletnim przez długo okres czasu zamieszkiwała u swoich rodziców – dziadków macierzystych dziecka, w miarę swoich możliwości partycypując w kosztach utrzymania gospodarstwa domowego. Obecnie wynajmuje mieszkanie za kwotę 750 zł miesięcznie. Sporadycznie wykonuje dodatkowe prace zarobkowe takie jak sprzątnie nieruchomości, za którą to otrzymuje jednorazowo kwotę 100 zł. Z uwagi na fakt, iż matka dziecka wykonuje pracę zmianową, w porach wieczornych kiedy to przebywa w swoim miejscu pracy, opiekę nad dzieckiem sprawuje babka macierzysta małoletniego, za co otrzymuje od E. B. drobne kwoty pieniężne (ok. 100 zł) bądź matka dziecka robi na jej rzecz zakupy spożywcze. Matka małoletniego sprzedała posiadany przez siebie samochód osobowy za kwotę 850 zł, ma również otworzony debet w rachunku osobistym na sumę 1000 zł. Matka dziecka na początku 2015 roku wyremontowała małoletniemu pokój w ich wspólnym mieszkaniu na co wydała ok. 2200 zł (d. zeznania E. B. k. 126-128, 160-161, dokumenty potwierdzające wysokość opłat za wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami oraz za obecnie użytkowane mieszkanie, faktury potwierdzające wydatki za remont pokoju dziecka k. 45-53, 57-58 akt). Pozwany R. M. (lat 50), w dalszym ciągu od 2005 roku pozostaje rencistą, otrzymuje z tego tytułu kwotę 1706, 01 zł miesięcznie (d. decyzja ZUS k. 77 akt). Pozwany ma orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy do dnia 31.05.2017r. (d. orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 78 akt). Pozwany w wyniku wieloletniej pracy zawodowej w charakterze górnik, cierpi na pylicę oraz chorobę jelit, z tego tytułu ponosi koszt zakupu leków wążający się w granicach ok. 50-100 zł miesięcznie. Pozwany obciążony jest obowiązkiem alimentacyjnym na pełnoletnią już córkę z innego związku w kwocie po 230 zł miesięcznie. Pozwany wynajmuje mieszkanie za kwotę wraz z mediami w wysokości 800 zł miesięcznie. Na swoje wyżywienie wydaje miesięcznie kwotę ok. 250-300 zł, zaś na środki higieny kwotę ok. 20 zł miesięcznie. Na zakup odzieży przeznaczają rocznie kwotę ok. 200-300 zł. Pozwany opłaca telefon komórkowy w kwocie 130 zł miesięcznie, posiada 16-letni samochód którego koszt utrzymania to kwota ok. 400-500 zł rocznie. Pozwany jest współwłaścicielem działki i domu w B.. Pozwany splaca kredyt bankowy zaciągnięty na kwotę 2000 zł, pożyczył również od swojego siostrzeńca kwotę 2000 zł a także sumę 1000 zł od swojej siostrzenicy. Środki te w całości przeznaczone były na leczenie małoletniego związane z jego wadą wzroku (d. zeznania pozwanego k. 161-163 akt, umowa pożyczki k. 79-82 akt, dokumenty potwierdzające wydatki na utrzymanie własne i gospodarstwa domowego k. 84-88 akt, wydruk potwierdzenia wykonania przelewu bankowego k. 120 akt). Pozwany oprócz regulowanych alimentów na syna w kwocie po 400 zł miesięcznie, regularnie go doposaża. W 2014r. pozwany zakupił okulary dla małoletniego syna za kwotę 780 zł, w związku z czym matka dziecka zrezygnowała z połowy sumy alimentów przekazywanych przez ojca na dziecko za miesiąc sierpień (d. oświadczenie k. 121 akt). Pozwany zabiera syna na regularne wizyty okulistyczne,

co pokrywa z własnych środków finansowych a także zakupuje dla niego konieczne leki (d. zeznania T. M. k. 161-163 akt, zeznania świadka D. J. k. 157-160 akt, rachunki i fv potwierdzające wydatki na dziecko k. 89-119, 123, 155-156 akt, zaświadczenie o odbytej wizycie okulisty k. 130 akt). Pozwany w 2014 roku osiągnął dochód w wysokości 25 357, 78 zł (d. pit pozwanego za 2014 rok k. 72-76 akt).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 133 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Przy czym dziecko ma prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, którzy obowiązani są podzielić się z nimi swoimi dochodami. Zaspokojenie przez rodziców potrzeb dzieci powinno – w razie konieczności – nastąpić nawet kosztem substancji ich majątku. Art. 135 § 1 k.r.o. stanowi, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Natomiast podstawą zmiany wysokości istniejącego obowiązku alimentacyjnego jest zgodnie z art. 138 k.r.o. zmiana stosunków polegająca w przypadku żądania podwyższenia alimentów na wzroście usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej. Orzekając o alimentach Sąd bierze za podstawę rozstrzygnięcia potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego według stanu istniejącego w dacie orzekania (art. 316 § 1 k.p.c.), ale zasadza alimenty nie tylko wymagalne w dacie orzekania, lecz także co jest bardzo istotne alimenty na przyszłość. Ze względu na to, że przyszłość z reguły niesie w sobie zmiany, szczególnie w zakresie potrzeb małoletnich dzieci, a częstokroć także w zakresie zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanych, konieczne było ustanowienie w możliwości zmiany zasądzonych alimentów w razie zmiany stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji. Ponadto istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Wynika z tego, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu.

Zdaniem Sądu powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie tj. na podwyższenie alimentów o kwotę 100 zł miesięcznie, z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 500 zł miesięcznie na rzecz małoletniego T. M. od jego ojca R. M..

Za powyższym przemawia z pewnością fakt, iż od ostatniego orzeczenia o obowiązku alimentacyjnym upłynął okres 3 lat. Wówczas małoletni syn stron miał niespełna 2 lata i pozostawał pod bezpośrednią opieką matki, która była osobą bezrobotną. Jedyne jej źródło dochodu stanowił otrzymywany zasiłek w wysokości ok. 500 zł miesięcznie. W chwili obecnej dziecko ma niespełna 6 lat, uczęszcza do przedszkola, którego koszt to kwota ok. 250 zł miesięcznie. Zatem niewątpliwie zakres jego usprawiedliwionych potrzeb wzrósł, co bezpośrednio wpłynęło na wzrost wydatków przeznaczonych na utrzymanie małoletniego w samym chociażby zakresie wyżywienia, zakupu odzieży czy jak w/w kosztów związanych z uczęszczaniem przez dziecko do placówki przedszkolnej. Nadto pokreślić należy, iż małoletni od 2013 roku ma poważne problemy ze wzrokiem, co wiąże się z koniecznością zakupu kosztownych okularów korekcyjnych oraz regularnych wizyt u specjalisty. Poza tym małoletni z uwagi na wrodzoną wadę nerek, często choruje co także wymaga zakupu odpowiednich leków. I tak zdaniem Sądu, z zasad doświadczenia życiowego wynika, że zarówno wysokość kosztów utrzymania dziecka które wskazała jego matka jak i ich zakres przyjąć można za uzasadniony i adekwatny do wieku małoletniego. Niemniej jednak, istotną kwestią jest fakt, iż w znacznej mierze w/w koszty utrzymania dziecka obciążają również pozwanego, który nie tylko regularnie alimentuje syna kwotą po 400 zł miesięcznie, ale także czyni na jego rzecz dodatkowe nakłady finansowe np. zakup okularów korekcyjnych za kwotę ok. 800 zł czy opłata niezbędnych wizyt okulistycznych. Biorąc to pod uwagę faktyczny zakres partycypacji pozwanego w kosztach utrzymania dziecka, jest zdecydowanie większy niż jedynie ten w wysokości 400 zł miesięcznie tytułem alimentów. W ocenie Sądu, mając na względzie ten fakt, jak i fakt, iż pozwany obciążony jest również obowiązkiem alimentacyjnym względem pełnoletniej już córki z innego związku, a także ma orzeczoną całkowitą niezdolność do pracy co uniemożliwia mu podjęcie zatrudnienia chociażby w minimalnym zakresie – ponad orzeczoną sumę po 500 zł miesięcznie powództwo należało oddalić. Za takim rozwiązaniem przemawia także sytuacja finansowa matki

dziecka, która w przeciwieństwie do sytuacji finansowej pozwanego, od 2012 roku uległa znaczącej poprawie. Matka małoletniego posiada stałe zatrudnienie, osiąga dochód w wysokości ok. 1800 zł miesięcznie. Nadto w dalszym ciągu otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny na dziecko. Poza tym oprócz syna nie posiada nikogo na utrzymaniu, jest zdrowa. Z pewnością posiada większe możliwości zarobkowe niż ojciec małoletniego, który jest osobą starszą i przewlekle chorą. Zdaniem Sądu, o poprawie sytuacji finansowej matki małoletniego świadczy także fakt, iż opuściła gospodarstwo domowe swoich rodziców, wynajęła mieszkanie za kwotę ok. 750 zł miesięcznie czy wyremontowała małoletniemu pokój za kwotę ok. 2200 zł. Działań takich nie podjęła by gdyby faktycznie środki finansowe jakimi dysponuje nie były wystarczające do zapewnienia dziecku i sobie utrzymania na odpowiednim poziomie (zakładając oczywiście udział pozwanego w tych kosztach).

Podsumowując, dochody pozwanego pozwalają na świadczenia alimentacyjne w nieznacznie wyższej wysokości. Biorąc pod uwagę sytuację majątkową oraz możliwości zarobkowe obojga rodziców małoletniego, a także potrzeby dziecka Sąd uznał, iż podwyższenie obowiązku alimentacyjnego pozwanego na rzecz syna o kwotę 100 złotych miesięcznie pozwoli na pokrycie wzrostu kosztów utrzymania małoletniego, w zakresie udziału w nich jego ojca.

Ponadto Sąd w pozostałym zakresie powództwo oddalił i nie obciążył pozwanego kosztami postępowania w sprawie.